

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

**GÜZELLİK VE SAÇ BAKIMI
HİZMETLERİ**

AĞIZ VE DİŞ BAKIM KOZMETİKLERİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. AĞIZ VE DIŞ BAKIMI KOZMETİKLERİ	3
1.1. Dişin Yapısı	3
1.1.1. Diş Minesi.....	3
1.1.2. Dentin	4
1.1.3. Pulpa (diş özü).....	4
1.1.4. Sement	4
1.2. Diş Yüzeyindeki Oluşumlar.....	4
1.2.1. Dental Plak	4
1.2.2. Diş Eti İltihabı (Piyore)	5
1.2.3. Diş Çürümesi	5
1.2.4. Tartar	6
1.2.5. Bakteri Plağı	6
1.2.6. Tükürük	6
1.3. Diş Bakımında Kullanılan Maddeler	6
1.3.1. Dişleri Aside Dayanıklı Duruma Getiren Maddeler	6
1.3.2. Diş Plağı Oluşumunu Denetim Altına Alan Maddeler	6
1.3.3. Dişlerde Tartar Oluşumunu Denetim Altına Alan Maddeler.....	7
1.3.4. Diş Duyarlılığını Azaltmak İçin Kullanılan Maddeler	7
1.3.5. Diş Lekelerinin Giderilmesi Amacıyla Kullanılan Maddeler.....	7
1.4. Diş Macunları.....	7
1.4.1. Diş Fırçalama Tekniği	8
UYGULAMA FAALİYETİ	9
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	13
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	14
2.AĞIZ GARGARALARI	15
UYGULAMA FAALİYETİ	16
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	18
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	19
3. PROTEZ DİŞ TEMİZLEYİCİLERİ	20
3.1. Protez Diş Temizlemede Kullanılan Kozmetikler	21
3.2. Protez Kullanımında Dikkat Edilecek Noktalar.....	21
UYGULAMA FAALİYETİ	23
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	25
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	26
MODÜL DEĞERLENDİRME	27
CEVAP ANAHTARLARI.....	29
KAYNAKÇA	31

AÇIKLAMALAR

KOD	815SBG014
ALAN	Güzellik ve Saç Bakımı Hizmetleri
DAL/MESLEK	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	Ağız ve Diş Bakımı Kozmetikleri
MODÜLÜN TANIMI	Dişin yapısı, diş macunu ve ağız gargaraları konularının anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40 / 16
ÖNKOŞUL	Ağız ve diş bakım ürünlerini uygulamak.
YETERLİK	Ağız ve diş bakımı ürünlerini uygulamak
MODÜLÜN AMACI	<p>Genel Amaç Gerekli ortam ve araç gereç sağlandığında ağız ve diş bakımında kullanılan kozmetikleri tekniğine uygun uygulayabileceksiniz.</p> <p>Amaç</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diş macunu çeşitlerini seçerek tekniğine uygun uygulayabileceksiniz. 2. Ağız gargaralarını seçerek tekniğine uygun uygulayabileceksiniz. 3. Protez diş temizleyicilerini seçerek tekniğine uygun uygulayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ağız ve diş bakımında kullanılan araç-gereçler.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Her öğrenme faaliyeti sonunda verilen çoktan seçmeli, doğru yanlış ve/veya boşluk doldurma değerlendirme soruları ve uygulamalı sorularla kendinizi değerlendirebileceksiniz. Yaptığınız uygulamaların sonunda performans testi ile kendinizi değerlendirebileceksiniz. Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla, öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Bu bölümde amacımız, ağız ve diş sağlığının bilincini sizlere kazandırmaktır. Bu amaç doğrultusunda ağız ve diş kozmetik preparatlarının nelerden oluştuğu, bunların içerikleri ve nasıl kullanılması gerektiği, sorularına cevap bulacak; sağlıklı diş ve diş etleri için neler yapılması gerektiğini, diş fırçalama tekniğini öğrenecek, diş ve diş eti hastalıkları hakkında bilgiler edineceksiniz.

Unutmayın ki sağlıklı dişler, kişisel bakımla başlar ve düzenli doktor kontrolü ile devam eder.

Öğrenme faaliyetlerimizin birinci kısmında, diş fırçalama; ikinci kısımda ağız gargaraları; üçüncü kısımda protez diş ve bakımı konularını ele aldık.

Hazırlanan öğrenim faaliyetleri sonunda, ağız ve diş bakımı ile ilgili temel bilgileri alıp, uygulama yöntemlerini kişisel bakımınızda kullanabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyetle gerekli ortam ve araç - gereç sağlandığında, diş macunu çeşitlerini seçerek tekniğine uygun uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Diş macunlarının, diş üzerindeki etkilerini araştırınız, edindiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
- Diş fırçalarının fonksiyonlarını araştırınız, edindiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. AĞIZ VE DİŞ BAKIMI KOZMETİKLERİ

Kozmetik olarak değerlendirilen ağız bakım ürünleri; ağız boşluğuna uygulanan diş macunları ve tozları, ağız banyoları veya protez dişlerin bakımı için kullanılan ürünlerdir.

1.1. Dişin Yapısı

Ağızda, sabit kısım oluşturan dişler, ağız mukozası (dişetleri, dil ve yanaklar), hareketli kısmı oluşturan tükürük vardır. Dokular yavaş ve sürekli olarak bir tükürük akımı ile yıkanır. Dişin en büyük kısmını, dentin oluşturur. Dentin, diş minesini ile kök kısmında ise sement ile örtülüdür. Dişin orta kısmında iki diş kanalı, pulpa ile doludur. Pulpada, diş damarları ve sinirler yer alır. Dişler çeneye de alveol kemiği içerisindeki yuvalara oturmuştur.

1.1.1. Diş Minesi

Vücuttaki en sert maddedir. Dişi en dıştan koruyucu bir katman olarak çevreler. İçinde sinir hücreleri olmadığı için duyarlı değildir. % 97'si kalsiyum tuzlarından oluşur. Diş minesini altıgen “**apatit**” kristalleri şeklinde düzenlenmiştir. Minenin yapısına giren kalsiyum tuzları, organik diş maketi üzerinde yavaş yavaş çökelerek birikir ve kristalleşir. Diş minesini, iki yönlü geçirgenlik gösterir. Tükürükten bazı maddelerin dişe geçmesi ve diş minesinin yapısını değiştirmesi olanağı vardır. Florür iyonları, apatit kristallerindeki hidroksil grubu ile yer değiştirerek, onların asitlere karşı daha dirençli olmasını sağlar.

1.1.2. Dentin

Minenin altındaki tabakadır. Yetişkin bir insan dişinin %75'ini oluşturur. Kemikle aynı yoğunluğa sahip olmasına rağmen, ısıya ve dokunmaya duyarlıdır. Gerekğinde, içerdiği tamir hücreleri ile yeniden dentin dokusu oluşturabilirler. Dişin asıl kitlesini **dentin** (fildişi) tabakası oluşturur. Dentin, taç kısmında mine; kök kısmında da sement ile örtülüdür. Dentin canlı bir yapıdır ve % 70'i mineral tuzları; % 20'si organik madde ve % 10'u da sudan oluşur. Dentinde çok sayıda kanalcık vardır. Bu kanalcıkların içi diş özü sınırındaki dentin yapıcı hücrelerin uzantıları olan iplikçiklerle doludur. Dentin yapan hücrelere **“Odontoblast”** denir. Diş, dolgu veya kaplama yapılmak için oyulur veya küçültülürse bu kanalcıklar açığa çıkar ve o zaman soğuk, sıcak, tatlı ve ekşiden ağrı duyulur.

1.1.3. Pulpa (diş özü)

Dişin orta kısmına ve burada bulunan yumuşak dokuya verilen addır. Kökün ucuna kadar devam eder. Bu kısımda kan damarları yer alır ve bu damarlar sayesinde diş enfeksiyondan korunur ve daima aktif halde kalır. Aynı zamanda pulpada aşırı duyarlı sinir hücreleri bulunur ve bu hücreler sayesinde sıcak, soğuk ve basınç gibi duyarlı hissedilir. **“Pulpa”** adı verilen diş özü, dentin tarafından oluşturulan bir odacık içinde yerleşen kılcal atar ve toplardamarlar; duyu sinirleri ve bütün bu yapıları koruyan bir destek dokusundan oluşur. Diş özünün dış çevresi dentin yapıcı hücrelerle (odontoblast) kuşatılmıştır. Bu hücreler, çürük ve diğer zararlı etkenlere karşı, diş koruyan kale muhafızlarına benzer. Her hangi bir nedenle oluşan çürüğe karşı dentin yapıcı hücreler üstün gelirse bu hücreler diş özü kalesini dentinle sıvarlar; yenik düşerlerse diş özü açılır ve iltihaplanır.

1.1.4. Sement

Kökün etrafını kaplayan kemiksi ve çok ince bir tabakadır. Diş kökünün çene kemiğine tutunmasını sağlar. %65'i inorganik maddedir. Bazen kök etrafında ve kök ucunda aşırı sement birikebilir. Buna **“Hipersementoz”** denir.

1.2. Diş Yüzeyindeki Oluşumlar

Zaman içinde, diş yüzeyinde, ağız sağlığını doğrudan etkileyen farklı tiplerde bazı oluşumlar meydana gelmektedir.

1.2.1. Dental Plak

'Dental plak' dişler üzerinde düzenli olarak biriken mikrop tabakasıdır. Bu tabaka istenmeyen 2 şeyi oluşturur.

- Diş eti hastalığı
- Diş çürüğü

Dental plak yumuşak ve renksizdir. Bu nedenle belli bir kalınlığa ulaşmadan görülemez. Yoğun olarak dişlerin araları ve diş eti-diş sınırında birikir.

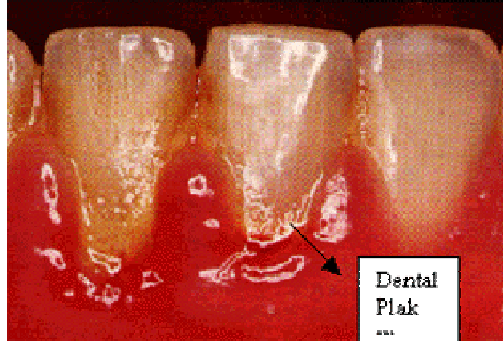

Bu tabakanın oluşumu engellenemez, ancak her gün düzenli, dikkatli ve yeterli diş fırçalanarak, diş ve diş etlerine zarar verecek miktarda birikmesi önlenir. Diş araları gibi fırçanın ulaşamadığı bölgelerdeki plak, diş ipi ile temizlenir.

1.2.2. Diş Eti İltihabı (Piyore)

'Dental plak' da denilen mikrop tabakasının dişler üzerinde birikmesine izin verilirse, bu tabaka içinde yaşayan bakteriler tarafından üretilen zararlı maddeler dişetlerinde iltihaba yol açar. Diş eti hastalığının bu erken dönemine 'gingivitis' (diş eti) denir.

Periodontitis ya da halk arasında bilinen adı ile 'piyore' dişleri saran kemik ve diş eti dokularının iltihabıdır. Dişler ağız içinde görebildiğimiz kron kısmı ve çene içine gömülmüş 'kök'ten oluşmuştur. Kökler kemik için de ince lifler yardımı ile tutunmaktadır. Bunun yanında çene kemiğinin iç yüzünü saran pembe diş eti'ne dişin boyun kısmına yapışır. Diş eti iltihabı sadece gözle görülen dişetini değil, kemik dokuyu da etkileyeceğinden kontrol altına alınmayan bir dişeti rahatsızlığı sonuçta çürüksüz dişlerin sallanmasına ve çekilmesine neden olacaktır.

Resim 1.1: Sağlıksız diş etleri

Resim 1.2: Sağlıklı diş etleri

1.2.3. Diş Çürümesi

Ağızda bulunan bakterilerden oluşan bakteri plağı, şekerli ve unlu yiyeceklerin ağızda kalan artıklarından asit oluşturabilmektedir. Bu asitler, dişlerin mineral dokusunu çözerek dişin minesinin bozulmasına ve sonuçta da diş çürüğünün başlamasına ve neden olmaktadır.

1.2.4. Tartar

Tartar ya da bilimsel adı ile kalkülüs dental plağın değişik bir şeklidir. Tartar, tükürük içinde bulunan kalsiyum'un dental plak ile birleşip, sertleşerek dişler üzerine yapışması halidir. Tartar en sık alt ön dişlerin arka yüzeyinde birikir. Bir kez oluşması halinde tartar ancak diş hekimi ya da diş eti hastalıkları uzmanı (periodontolog) tarafından temizlenebilir. Anti-tartar özelliği olan diş macunları oluşmuş tartarı ortadan kaldıramaz. Belirli bir kalınlığa ulaşmadan görülemez. Yoğun olarak dişlerin araları ve diş eti-diş sınırında birikir. Bu tabakanın oluşumu engellenemez, ancak her gün düzenli, dikkatli ve yeterli diş fırçalanarak, diş ve diş etlerine zarar verecek miktarda birikmesi önlenir.

1.2.5. Bakteri Plağı

Diş yüzeyinde mikroorganizmalar, yemek artıkları, epitel hücreler, jelâtinimsi maddeler birikerek bir tabaka oluştururlar. Bu tabaka, mikroorganizmaların üremesi için iyi bir ortamdır. Bu ortamda, karbonhidratların metabolizma artıkları olarak asitler ortaya çıkar. Diş kirinin biriktiği kısımlar ise, dişin çürümeye en fazla uğradığı kısımdır.

1.2.6. Tükürük

Dişler için, bir örtü görevi yapmaktadır. Tükürük , % 99.4 su, % 0.3 anorganik tuzlar, % 1 ptiyalin, % 0.2 jelatinimsi maddelerden oluşmaktadır. Dişler için, yıkayarak, asitleri tamponlayarak, diş çürümelerine neden olan bakterileri yok ederek, diş üzerinde dayanıklı bir film oluşturarak, koruyucu rol oynamaktadır.

1.3. Diş Bakımında Kullanılan Maddeler

1.3.1. Dişleri Aside Dayanıklı Duruma Getiren Maddeler

Diş çürüklerinin önlenmesi amacıyla, çoğunlukla florür taşıyan maddeler tercih edilmektedir. Ağız bakım ürünlerinde flor kaynağı olarak üç madde kullanılmaktadır. Bunlar, kalay florür, sodyum florür ve sodyum monoflorofosfat'tır.

1.3.2. Diş Plağı Oluşumunu Denetim Altına Alan Maddeler

Diş plağının oluşumunu engellemek ve en az düzeye indirmek için bazı kimyasal maddeler ve mekanik yollar kullanılabilir.

Mekanik uygulamalar, etkili diş fırçalama, diş ipliği kullanma ve diş hekiminin yapacağı özel mekanik temizlemedir.

Klorheksidin, diş plağı oluşumunu ve diş eti enfeksiyonu engelleyen en etkili anti-mikrobik maddelerden biridir. Florürler, diş minesini asit saldırısına karşı daha dirençli duruma getirir. Fenolik maddelerin ve dişeti enfeksiyonunu yaklaşık % 35 oranında azaltır. Katerner amonyum türevleri olan setilpiridinyum klorür ve domifen bromür plak oluşumunu engeller. Sodyum lauril sülfat, proteinleri çöktürme gücü çok iyi olan anti-bakteriyel özellikli

temizleyici maddedir. Çinko tuzları, diş yüzeyi plağı ve ağız kokusunu giderme amacıyla kullanılmaktadır.

1.3.3. Dişlerde Tartar Oluşumunu Denetim Altına Alan Maddeler

Tartar oluşumunu azaltan veya engelleyen maddeler, temel olarak, kristal büyümesini ve tükürük veya alınan gıdada bulunan kalsiyum fosfatın diş yüzeyinde birikmesini engelleyen maddedir. Bunlar, diş yüzeyinde kalsiyum iyonu ile şelat oluşturarak kalsiyum fosfatın tutunacağı bölgeleri kapatırlar.

1.3.4. Diş Duyarlılığını Azaltmak İçin Kullanılan Maddeler

Diş duyarlılığı, diş eti çekilmesi sonucu dentinin açığa çıkması ile oluşur. Duyarlılığın giderilmesi için, açığa çıkan dentinin diş hekimi tarafından kapatılması veya örtülmesi gerekir. Bunun yanı sıra, duyarlı diş etleri için kullanılan diş ürünleri de bulunmaktadır. Toksik yan etkileri bilinmeden önce formaldehit bu amaçla kullanılmıştır. Günümüzde ise stronsiyum klorür, potasyum nitrat ve sodyum sitrat kullanılmaktadır. Dentindeki tüpçükleri kapatarak, sınırlardaki ileticiyi bozup hissedilen ağrıyı azaltır. Kalsiyum fosfat diş duyarlılığında olumlu etki sağlar.

1.3.5. Diş Lekelerinin Giderilmesi Amacıyla Kullanılan Maddeler

Özellikle diş macunu veya diş tonunun beyazlatıcı etkisini artırmak için ürüne, serbest oksijen veren sodyum perborat, magnezyum peroksit, hidrojen peroksit-üre ve kararlı hale getirilmiş hidrojen peroksit türevleri eklenebilir. Ancak, dişi beyazlatan hidrojen peroksit ve sodyum perboratın, dentin tabakasının zayıflamasına neden olduğu bilinmektedir. Diş macununa hidroksiapatit eklenmesinin, diş minesini beyazlatmada etkili olduğu bilinmektedir.

1.4. Diş Macunları

Diş temizlemek amacı ile kullanılan preparatlar toz, katı ve sıvı şekilde hazırlanır. En yaygın olanı, diş macunlarıdır. Diş macunu, dişlerin erişilebilir yüzeylerinin temizlenmesi amacıyla fırça ile birlikte kullanılan madde olarak tanımlanır. Bu kullanım sırasında macunun sağladığı etkiler üç grupta toplanır.

- Dişlerin temizlenmesi, parlatılması, ağız kokusunun giderilerek serinlik ve ferahlık hissinin verilmesi ile sağlanan kozmetik etki.
- Diş plağının tam ve verimli bir şekilde fiziko-mekanik olarak uzaklaştırılması ile elde edilen kozmetik etki.
- Klorofil, antibiyotik, florür gibi maddeler içeren diş macununun bu maddeleri diş yüzeyi ya da çevresine (plak, tükürük, gingival dokular vs.) ulaştırması ile oluşan terapötik veya farmakolojik etki.

Diş macunları, her birinin özel fonksiyonları olan farklı materyallerin bileşiminden oluşurlar. Bu materyaller:

- Mekanik temizleyiciler; dişleri temizleyen katı maddelerdir.
- Yüzey aktif maddeler (deterjanlar); dişlerin temizlenmesi için sabun kullanılabilir.
- Nemlendirici maddeler; diş macunlarının nemini koruyan ve sertleşmesini engelleyen maddelerdir.
- Bağlayıcılar; katı, sıvı ve macunların doğrudan doğruya karıştırılması zamanla ayrılmasına neden olur. Bu ayrılmayı engellemek için, maddelerin ilavesi yapılır. Bu maddeler preparatın dağılma, köpürme özelliğini ve lezzetini etkiler.
- Lezzet, koku, tat, renk maddeleri lezzet, bir diş preparatının seçiminde en önemli rol oynar. En fazla nane, anason, okalptüs, gül, karanfil, kekik, Hindistan cevizi kullanılır. Tatlandırıcı olarak sakarin ilave edilmektedir. Renklendirici olarak kaimin, kırmızı kil ve diğer mineral boya maddeleri kullanılmaktadır.
- Diğer maddeler ise tedavi edici maddeler, leke temizleyici maddeler, koruyucu maddeler, korozyonu engelleyici maddeler, beyazlatıcı maddeler gibi çeşitli bileşimler de bulunmaktadır.

1.4.1. Diş Fırçalama Tekniği

Dişlerimizi korumanın en etkili yolu düzenli olarak fırçalamaktır. Diş fırçalamanın ilk adımı doğru fırça seçimidir. En uygun fırça; naylon ve orta sertlikteki fırçalardır. Ağız içinde kolay hareket ettirilmesi ve arka dişlere rahat ulaşabilme açısından fırçanın kafasının fazla büyük olmaması tercih edilir. Uygun fırça seçildikten sonra, dişler günde en az iki kere düzenli olarak fırçalanır. Diş macunu ağız kokusunu gidererek ağza ferahlık hissi verir. Diş parlatma tozları diş hekimi önerisi olmadıkça kullanılmamalıdır. Aşırı kullanımlar diş sağlığı açısından zararlıdır.

Diş fırçalanmasında fırçanın duruşu dışındaki temel hareket ayıdır: Fırça diş eti çizgisine eğimli olarak yerleştirilir. Bu durum bozulmadan küçük dairesel hareketlerle dişler fırçalanır. Daha sonra fırça, bir fırça boyu kadar kaydırılarak fırçalama sürdürülür.

Dişler fırçalandıktan sonra diş ve diş eti çizgisi ile dişler arasında kalan yemek artıklarının temizlenmesi için diş ipi kullanılır. Diş ipi, diş aralarında kalan yiyecek artıklarının uzaklaştırılması açısından çok yararlı bir araçtır.

UYGULAMA FAALİYETİ-1

Diş macunu ve diş fırçasını elinize alınız.

Diş fırçasına diş macunu koyunuz.

Resim 1.3: Diş Macunu

DİŞ MACUNUNU FAZLA KULLANMAMAYA ÖZEN GÖSTERİNİZ

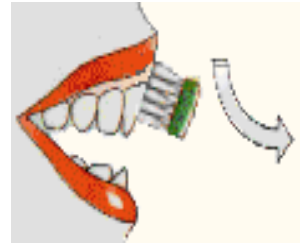
Diş fırçasını 45 derecelik açı yapacak biçimde tutunuz.

Resim 1.4: Diş Fırçası

DOĞRU DİŞ FIRÇASINI SEÇİNİZ.

Diş eti hizasından başlayarak ağız boşluğuna doğru fırçalamaya başlayınız.

Resim 1.5: Diş fırçalama

Dış yüzeylerden fırçalamaya başlayınız.

DİŞ ETLERİNİZİ KANATMAYINIZ.

Resim 1.6: Diş fırçalama uygulaması

SERT DARBELER HALİNDE DEĞİL, YUMUŞAK VE DAİRELER ÇIZECEK BİÇİMDE FIRÇALAYINIZ.

Ön dişlerden arka dişlere doğru fırçalayınız.

ALTI AYDA BİR DİŞ FIRÇANIZI DEĞİŞTİRİNİZ.

Dişlerin iç yüzeylerini aynı şekilde fırçalayınız.

Resim 1.7: Diş yüzeyi

Fırçayı eğik tutunuz, diş etinizden ağız boşluğunuza doğru hareket ettiriniz.

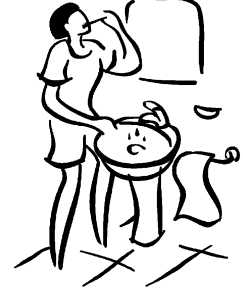
DİŞLERİNİZİ GÜNDE İKİ KERE FIRÇALAMAYA ÖZEN GÖSTERİNİZ.

Dişlerin çiğneme yüzeylerini fırçayı düz olarak, ileri geri hareket ettirerek fırçalayınız.

FIRÇALAMA İŞLEMİNİN EN AZ İKİ-ÜÇ DAKIKA SÜRMESİNE ÖZEN GÖSTERİNİZ.

FERAH BİR NEFES İÇİN DİL ÜSTÜNÜ FIRÇALAMAYI UNUTMAYINIZ.

Ağzınızı bol su ile çalkalayınız,

Resim 1.8: Ağız çalkalama

DIŞ FIRÇASI KİŞİYE AIT BİR ARAÇTIR, BAŞKALARIYLA PAYLAŞMAYINIZ.

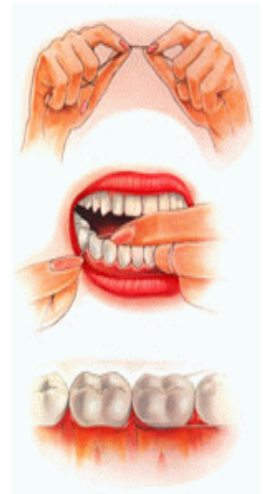
DIŞ İPI KULLANMAYA ÖZEN GÖSTERİNİZ.

Otuz santimetre kadar diş ipi alınız.

Diş ipinin bir bölümü bir elinizin orta parmağına, diğer ucu da diğer elinizin orta parmağına dolayınız

İpin bir bölümünü ortada bırakınız.

Ortada kalan ip bölümü işaret parmağınız ile geriye doğru itiniz.

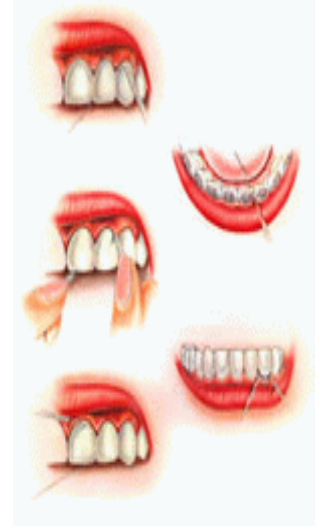
Resim 1.9: Diş ipliğini tutma

İpi, dişlerinizin arasına geçiriniz.

Resim 1.10: Diş ipliği

Bu hareket sırasında sert olmayınız.

İpi diş etine kadar indiriniz.

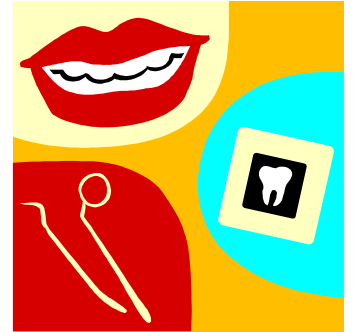
Resim 1.11: Diş ipliği uygulama

Ağız boşluğuna doğru diş aralarını sıyracak biçimde indiriniz.

İPLE DİŞETİNİZİ KESMEMEYE ÖZEN GÖSTERİNİZ.

Aynı uygulamayı, bir parça ip alarak, alt dişler için de tekrarlayınız.

HİJYEN KURALLARINA UYUNUZ.

Resim 1.12: Sağlıklı dişler

GÜZEL BİR GÜLÜŞ İÇİN, SAĞLIKLI DİŞLER GEREKİR.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Yaptığınız çalışmaları kriterlere göre değerlendirerek, eksik veya hatalı gördüğünüz davranışlarınızı tamamlama yoluna gidiniz.

KRİTERLER (ÖLÇÜTLER)	Evet	Hayır
Diş macunu ve diş fırçasını elinize aldınız mı?		
Diş fırçasına diş macunu koydunuz mu?		
Diş fırçasını 45 derecelik açı yapacak biçimde tuttunuz mu?		
Diş eti hizasından başlanarak ağız boşluğuna doğru, fırçalamaya başladınız mı?		
Diş yüzeylerden fırçalamaya başladınız mı?		
Ön dişlerden, arka dişlere doğru fırçaladınız mı?		
Dişlerin iç yüzeylerini aynı şekilde fırçaladınız mı?		
Fırçayı eğik tutarak ve dişetinden ağız boşluğuna doğru hareket ettirdiniz mi?		
Dişlerin çiğneme yüzeylerini fırçayı düz olarak, ileri geri hareket ettirerek fırçaladınız mı?		
Ağzınızı bol su ile çalkaladınız mı?		
Otuz santimetre kadar diş ipi aldınız mı?		
İpin bir bölümünü ortada bıraktınız mı?		
Ortada kalan ip bölümünü işaret parmağı ile geriye doğru ittiniz mi?		
İpi, dişlerinizin arasına geçirdiniz mi?		
Bu hareket sırasında sert olmamaya özen gösterdiniz mi?		
İpi diş etine kadar indirdiniz mi?		
Ağız boşluğunuza doğru diş aralarını sıyracak biçimde indirdiniz mi?		
Aynı uygulamayı, bir parça ip alarak alt dişler için de tekrarladınız mı?		
DÜZENLİ VE KURALLARA UYGUN ÇALIŞMA		
Diş macununu fazla kullanmamaya özen gösterdiniz mi?		
Doğru diş fırçası seçtiniz mi?		
Diş etlerinizi kanatmamaya özen gösterdiniz mi?		
Diş fırçalamayı tekniğine uygun uyguladınız mı?		
Dişlerinizi 3 dakika fırçalamaya özen gösterdiniz mi?		
Ferah bir nefes için dilinizi de fırçaladınız mı?		
Diş ipi kullandınız mı?		
İp ile dişetin kesilmemesine özen gösterdiniz mi?		
Hijyen kurallarına uydunuz mu?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksikliklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyette kazanmış olduğunuz bilgileri aşağıda verilen soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

A-OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

AÇIKLAMA: Aşağıdaki cümlelerde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmıştır. Boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız.

1. Dişin orta kısmında iki diş kanalı,.....ile doludur.
2. Dişler çeneye.....kemiği içindeki yuvalara oturmuştur.
3. Dentin yapan hücrelere..... denir.
4. Dental plakta istenmeyen 2 şeyi ..... ve ..... oluşturur.
5. Tükürük içinde bulunan kalsiyum'un dental plak ile birleşip, sertleşerek dişler üzerine yapışmasına ..... denir.
6. Dişlerin erişilebilir yüzeyinin temizlenmesi amacıyla fırça ile birlikte kullanılan maddeye..... denir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyetle; gerekli ortam ve araç gereç sağlandığında ağız gargalarını seçerek tekniğine uygun uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Piyasada bulunan ağız gargalarını ve içeriklerini araştırarak elde edindiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2.AĞIZ GARGARALARI

Ağız gargaları veya banyoları kişisel ağız bakımını sağlamak amacıyla kullanılmaktadır. Ağız gargaları, ağza, diş ve diş etlerine uygulanan ilaçlı kozmetik preparatlardır. Ağız banyoları ise ağız kokusunu gidermek ve ağza ferahlık hissi vermek amacıyla kullanılan kozmetiklerdir. Bu preparatları, değişik gruplar altında toplamak olanağı vardır:

- Kozmetik ağız sularında; su, alkol, lezzet verici ve renk maddeleri bulunur.
- Ağız boşluğunda bulunan bakterilere karşı kullanılan anti-bakteriyel ağız suları, içerisinde, anti bakteriyel maddeler bulunur. Anti-bakteriyel birçok madde vardır.
  - Beta –naftol, tim ol, karvakrol, klorotimol, hekzil, heptil ve aktilfenoller, heksaklorofen ve fenol ağız suları giren fenol bileşiklerdir.
  - Katerner amonyum bileşikleri klorür ağız sularında kullanılmaktadır.
  - Esanslar lezzet verici olarak ve anti bakteriyel etkilerinden dolayı kullanılmaktadır.
  - Tarçın, okaliptüs, kekik, nane, anason ve bileşimindeki mentol, tim ol, gibi maddeler formüllere giren maddelerdir.
  - Ağız suları formülüne giren anti-bakteriyel olarak kullanılan benzoik asit, formaldehit, potasyum klorat, tiorisin ve gramisidin, nitrofurazon, serbest iyot ve klorür bileşikleridir.
- Astrenjan ağız suları, proteinli maddelerin çökmesini sağlar.
- Tamponlanmış ağız suları, pH yoluyla etkili olabilirler. Alkali olanlar asitleri nötralize ederler.
- Koku giderici ağız suları, anti-bakteriyel etki gösterirler.
- Tedavi edici ağız suları, enfeksiyonlara, diş çürüklerine, ağız ve dişeti hastalıklarına karşı kullanılır.

UYGULAMA FAALİYETİ-2

Dişlerinizi fırçalayınız.

bkz. Diş fırçalama

Resim 2.1: Diş fırçalama

Gargara şişesini elinize alınız.

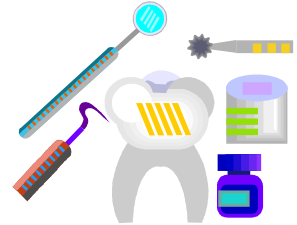

Resim 2.2 Gargarası

Şişenin kapağını açınız.

KAPAĞI DİKKATLİ AÇINIZ, ELİNİZİ KORUYUNUZ.

Gargarayı ölçü kabına dökünüz

Resim 2.3 Diş

Gargarayı ağız boşluğuna dökünüz.

GARGARAYI YUTMAMAYA ÖZEN GÖSTERİNİZ.

Ağız boşluğunu gargara ile çalkalayınız.

Gargarayı ağızda 1 dakika bekletiniz.

Resim 2.4: Gargara uygulama

**GARGARANIN AĞIZ BOŞLUĞUNUN HER YERİNE
GELMESİNE ÖZEN GÖSTERİNİZ.**

Gargarayı ağızdan tükürünüz.

Resim 2.5 Gargarayı ağızdan tükürme

AĞIZINIZI, SU İLE ÇALKALAMAYINIZ.

**GARGARA SONRASI 30 DAKİKA BİR ŞEY YEMEYİNİZ
İÇMEYİNİZ.**

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Yaptığınız çalışmaları kriterlere göre değerlendirerek, eksik veya hatalı gördüğünüz davranışlarınızı tamamlama yoluna gidiniz.

KRİTERLER (ÖLÇÜTLER)	Evet	Hayır
İŞLEM BASAMAKLARI		
Dışlerinizi fırçaladınız mı?		
Gargara şişesini elinize aldınız mı?		
Şişenin kapağını açtınız mı?		
Gargarayı ölçü kabına döktünüz mü?		
Gargarayı ağız boşluğunuza döktünüz mü?		
Ağız boşluğunuzu gargara ile çalkaladınız mı?		
Gargarayı, ağızınızdan tükürdünüz mü?		
DÜZENLİ VE KURALLARA UYGUN ÇALIŞMA		
Şişenin kapağını dikkatli açmaya özen gösterdiniz mi?		
Gargarayı ölçü kabına dikkatli dökmeye özen gösterdiniz mi?		
Gargarayı yutmamaya özen gösterdiniz mi?		
Gargaranın tüm ağız boşluğuna gelmesine özen gösterdiniz mi?		
Gargara sonrası ağız su ile çalkalamamaya dikkat ettiniz mi?		
Hijyen kurallarına uydunuz mu?		
Gargara sonrası 30 dakika bir şey yememeye ve içmemeye dikkat ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksikliklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyette kazanmış olduğunuz bilgileri aşağıda verilen soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

A. OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

AÇIKLAMA: Aşağıdaki cümlelerde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmıştır. Boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız

1. Ağız, diş ve dişetlerine uygulanan ilaçlı kozmetiğe ..... denir.
2. Ağız kokusunu gideren ve ağız ferahlık hissi veren kozmetiğe ..... denir.
3. Kozmetik ağız sularında, su, alkol, ... ve ..... bulunur.
4. Ağız boşluğunda bulunan bakterilere karşı kullanılan ağız sularının içerisinde .....maddeler bulunur.
5. Ağız gargaraları ..... sonra uygulanır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyetle; gerekli ortam ve araç gereç sağlandığında protez diş temizleyicilerini seçerek tekniğine uygun uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Piyasada bulunana protez diş temizleyicilerinin içeriklerini araştırınız ve araştırmanızı sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. PROTEZ DİŞ TEMİZLEYİCİLERİ

Dişlerin ve çevre dokuların çeşitli nedenlerle madde kaybına uğradığı ya da tamamen yok olduğu, yani kaybedildiği durumlarda, onları onarmak ya da yerine konması için kullanılan, hazırlanmış materyallere protez adı verilir.

Protezde, hastanın kaybolan fonksiyonları tekrar kazandırılmaya çalışılırken, aynı zamanda bozulan konuşmasının da düzeltilmesi ve estetik görünümün de daha iyi olması amaçlanmaktadır. Böylelikle büyük oranda kaybedilen ağız sağlığı düzeltilirken, toplum içinde eksik ya da harap olmuş dişlerle yaşamak zorunda kalan bireylerin psikolojik açıdan da desteklenmesi sağlanır. Çünkü bu şekilde yaşamlarını (bir süre de olsa) sürdürmek zorunda kalan bireyler, öncelikle gülmeyi unuturlar.

Bu da fonksiyonel bozuklukların yanı sıra, insanlarda kendine güven duygusunun zedelenmesine neden olur.

Dişlerin kaybedilmesi sonucunda yapılan protezler genel anlamda iki türdür:

- Ağızda kalan dişlerin üzerine yapılan ve hasta tarafından çıkartılamayan kron, köprü gibi SABİT PROTEZLER.
- Hasta tarafından istenildiği zaman takılıp çıkartılabilen HAREKETLİ PROTEZLER.

3.1. Protez Diş Temizlemede Kullanılan Kozmetikler

Protez dişlerin bakımı ve temizliği için kullanılan ürünler toz, tablet ve çözelti şeklinde hazırlanmış preparatlardır. Genellikle formüllerinde, oksidan, elektrolit ve alkali maddeler yer alır.

Bu maddeler, protez dişler üzerinde biriken yemek artıklarını ve kirleri temizlemede kullanılır. Oksidan maddelerden açığa çıkan oksijen ile, alkalilerin çözücü etkisi ve elektrolitlerin tükürük üzerindeki çöktürücü etkisi ile protez dişlerin temizleme olanağı vardır. Oksidan madde olarak, sodyum perbornat ve sodyum perkarbonat kullanılır. Elektrolit olarak, sodyum klorür ve alkali olarak, trisodyum fosfat, Sodyum karbonat, silikat, bikarbonat, sodyum bikarbonat, alkali olarak kullanılmaktadır. Lezzet ve renk verici maddeler de kullanılır.

3.2. Protez Kullanımında Dikkat Edilecek Noktalar

- Protezlerinizi her yemekten sonra çıkararak iç ve dış yüzeylerini dış fırçası + sabun kullanarak temizleyiniz. Yapılan araştırmalar protezi akar su altında parmaklarla ovarak temizleme yönteminin protez yüzeyindeki ve eldeki mikroorganizmaları tüm yüzeye yaymaktan öte bir işe yaramadığını kanıtlamıştır. Mutlaka diş fırçası ve sabunla iç ve dış yüzeylerini temizleyiniz.
- Temizlerken kayganlaşan protezi tutmakta zorlanıyorsanız ve protezinizi düşürmekten endişeleniyorsanız yumuşak bir örtü üzerinde bu işlemi yapınız. Bu ufak önlem protezinizin düşerek kırılmasına engel olacaktır.
- Diş macunu, protezinizin dış yüzeyindeki cilasının kaybolmasına sebep olmaktadır. Eğer kullandığınız protezin cilasında bir kayıp var ise, bu yüzeye mikroorganizmaların tutulması için ortam sağlayarak, protezinizin temizliğini güçleştirecektir. Böyle bir durumda, diş hekiminize başvurarak durumun hekiminiz tarafından düzeltilmesini isteyiniz.
- Protez temizliğinde, farklı amaçlar için üretilen her türlü temizlik maddelerini çamaşır suyu, bulaşık ve çamaşır deterjanları vs kesinlikle kullanmayınız. Bu maddeler, protezin yapısını bozmakla birlikte, genel sağlık açısından da son derece tehlikelidir.
- Protez temizliği için özel olarak üretilen tablet veya solüsyonları, üretici firmanın talimatlarına göre dikkatli bir şekilde kullanabilirsiniz.
- Protezin üzerine yerleştiği ağız içi dokularının temizliği de son derece önemlidir. Protezinizi temizledikten sonra, temiz olmayan bir ağza yerleştirdiğiniz takdirde yapmış olduğunuz temizlik boşa gidecektir. Protezlerinizi çıkartıp temizledikten sonra, ağız içindeki dişsiz alanları yumuşak bir diş fırçası veya gazlı bez ile temizleyiniz. Şayet ağzınızda bazı dişleriniz var ise onların mutlaka diş fırçası ve diş macunu ile temizleyiniz.

- Bölümlü protezlerde protezin ağızdaki mevcut dişlere tutunmasını sağlayan kroşelerin temizliği ağızdaki dişlerin korunması açısından son derece önemlidir. Kroşelerin etrafındaki ve iç yüzeyindeki besin artıkları temizlenmediği takdirde dişlere zarar verecektir. Her yemekten sonra mutlaka temizlenmelidir.
- Protezlerinizi çıkardığınızda mutlaka su dolu bir kap içerisinde saklayınız.
- Diş hekimlerinizin kontrolü altında olmadan protezlerinizde siz veya bir başkası aşındırma, ilave tamir gibi işlemler kesinlikle yapmayınız/yaptırmayınız. Protezinizle ilgili herhangi bir probleminiz olduğunda derhal diş hekiminize başvurunuz.
- Her ayda bir kez düzenli olarak diş hekiminize kontrole gidiniz. Bu kontroller ilerde olabilecek problemlerin önlenmesine yarayacaktır.
- Unutmayınız ki protezlerinizin de bir ömrü vardır ve en az iki en fazla beş yılda bir yenilenmesi gerekmektedir. Aksi halde değişen dokulara protezinizin uyumu bozulacak ve kullanımı güçleşecektir.

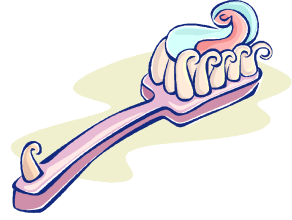
UYGULAMA FAALİYETİ-3

Protez dişleri ağızdan çıkartınız.

Resim 3.1: Protez diş

Diş fırçasına sabun sürünüz.

Resim 3.2: Diş fırçası

Protez dişlerin dış yüzeylerini fırçalayınız.

DIŞ MACUNU KULLANMAYINIZ.

Resim 3.3: Diş fırçalama

PROTEZ DİŞLERİ DİKKATLİCE TUTUNUZ.

Protez dişlerin i yüzeylerini firalayınız.

PROTEZ DİŞLERİ DÜŐÜRMEYE ÖZEN GÖSTERİNİZ.

Bol su ile protezleri çalkalayınız.

PROTEZ DİŞLERE SICAK SU KULLANMAMAYA ÖZEN GÖSTERİNİZ.

Protezleri bol su içinde kapalı bir kaptaki saklayınız.

Resim 3.4: Su kabı

PROTEZ DİŞLERİ MİKROPLARDAN KORUMAYA ÖZEN GÖSTERİNİZ.

Suyun içine birkaç damla nane losyonu damlatınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Yaptığınız çalışmaları kriterlere göre değerlendirerek, eksik veya hatalı gördüğünüz davranışlarınızı tamamlama yoluna gidiniz.

KRİTERLER (ÖLÇÜTLER)	Evet	Hayır
Protez dişleri ağızınızdan çıkardınız mı?		
Diş fırçasına sabun sürdünüz mü?		
Protez dişlerin, dış yüzeyini fırçaladınız mı?		
Protez dişlerin, iç yüzeyini fırçaladınız mı?		
Bol su ile protez dişleri çalkaladınız mı?		
Protez dişleri su dolu kap içinde ağız kapalı olarak sakladınız mı?		
Suyun içine birkaç damla nane losyonu damlatınız mı?		
DÜZENLİ VE KURALLARA UYGUN ÇALIŞMA		
Diş macunu kullanmamaya özen gösterdiniz mi?		
Protez dişleri dikkatli tutmaya özen gösterdiniz mi?		
Protez dişleri düşürmemeye özen gösterdiniz mi?		
Protez dişleri sıcak su ile yıkamamaya özen gösterdiniz mi?		
Protez dişleri mikroplardan korumaya özen gösterdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksikliklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz.

Cevaplarınızın tamamı “evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyette kazanmış olduğunuz bilgileri aşağıda verilen soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

A. OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

AÇIKLAMA: Aşağıdaki cümlelerde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmıştır. Boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız.

1. Protez dişler ..... ve ..... olmak üzere iki türdür.
2. Protez dişlerin bakımı ve temizliği için kullanılan ürünler ..... , ... ve ..... şekilde hazırlanmış preparatlardır.
3. Protez dişler yemekten sonra çıkarılarak iç ve dış yüzeyleri.....kullanılarak temizlenmelidir.
4. Protez dişlerin, dış yüzeylerinin cilasının gitmemesi için ..... kullanılmaz.
5. Protez dişler çıkarıldığı zaman mutlaka ..... bir kap içinde saklanmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu öğrenme materyalinde kazanmış olduğunuz yeterliliği aşağıda verilen soruları cevaplayarak değerlendiriniz.

YETERLİK ÖLÇME SORULARI

AÇIKLAMA: Aşağıda size verilen cümleleri dikkatli okuyarak yanlarındaki boşluklara doğru (D) ya da yanlış (Y) işareti koyunuz.

1. ( ) Ağız içi dokuları yavaş ve sürekli bir tükürük akımı ile yıkanır.
2. ( ) Dişin en büyük kısmını, dentin oluşturur.
3. ( ) Dişin orta kısmında iki diş kanalı, dentin ile doludur.
4. ( ) Pulpada, diş damarları ve sinirler yer alır.
5. ( ) Diş minesi vücuttaki en yumuşak maddedir.
6. ( ) Dentin, minenin üstündeki tabakadır.
7. ( ) Sement, kökün etrafını kaplayan kemiksi bir tabakadır.
8. ( ) Dental plak, dişler üzerinde düzenli olarak biriken mikrop tabakasıdır.
9. ( ) Dişeti hastalığının erken dönemine gingivitis denir.
10. ( ) Tükürük dişler için gereksizdir.
11. ( ) Diş duyarlılığı, dişeti çekilmesi sonucu dentinin açığa çıkması ile olur.
12. ( ) Kalsiyum fosfat diş duyarlılığında olumlu etki etmez.
13. ( ) Diş macunu dişleri temizlemek, parlatmak ve ağız kokusunu gidermek için kullanılır.
14. ( ) En uygun diş fırçası, sert ve naylon olandır.
15. ( ) Günde bir kere dişleri fırçalamak yeterlidir.
16. ( ) Diş fırçasının ulaşamadığı, diş araları, diş ipliği ile temizlenir.
17. ( ) Diş fırçası 45 derecelik açı yapacak şekilde tutulmalıdır.
18. ( ) Dişler, sert darbeler halinde ve ileri-geri hareketlerle fırçalanmalıdır.
19. ( ) Ağız gargaraları ağza, diş ve dişetlerine uygulanan kozmetiktir.
20. ( ) Ağız gargaraları yutulabilir.
21. ( ) Protez dişler sabit ve hareketli olmak üzere iki çeşittir.
22. ( ) Protez dişlerin temizliğinde, diş macunu kullanılmalıdır.
23. ( ) Protez dişlerin bakımı ve temizliği için hazırlanmış preparatlar; toz, tablet ve çözelti şeklindedir.
24. ( ) Protez dişler çıkarıldığında mutlaka su dolu bir kap içine konmalıdır.

25. ( ) Protez dişler en az iki, en fazla beş yıldı bir yenilenmelidir.

DEĞERLENDİRME

Modül sonunda kazandığınız bilgileri ölçmek amacıyla öğretmeniniz tarafından sorular hazırlanmıştır.

Bu sorulara verdiğiniz yanıtları cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

1	Pulpa
2	Alveol
3	Odontoblast
4	Dişeti hastalığı – Diş çürüğü
5	Tartar
6	Diş macunu

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

1	Ağız gargaraları
2	Ağız suları
3	Lezzet –Renk maddeleri
4	Anti-bakteriyel
5	Dişler fırçalandıktan

ÖĞRENME FAALİYETİ-3 CEVAP ANAHTARI

1	Sabit-Hareketli
2	Toz- Tablet-Çözelti
3	Diş fırçası-Sabun
4	Diş macunu
5	Su dolu

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	D
4	Y
5	D
6	Y
7	Y
8	D
9	D
10	D
11	D
12	Y
13	D
14	Y
15	Y
16	D
17	D
18	Y
19	D
20	Y
21	D
22	Y
23	D
24	D
25	D

KAYNAKÇA

- ALPMEN Bayraktar, **Günel Kozmetik Preparatlar**, İstanbul,1978.
- GÜVEN Kasım, Cemal GÜVEN, **Tıbbi ve Kozmetik Formüler**, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2001.
- HEKİMOĞLU Süeda, A. Atilla HINCAL, **Kozmetoloji Günleri-1, Deri Yaşlanması ve Kozmetiklere Bir Bakış**, Ankara, 1997.
- MCGARRY Marguerite, **Tüm Kuaförlük Bilimi**, Gaye matbaacılık. San. A.Ş. Ankara, 1995.
- ŞENOL Aysel, Hüner GÜLAY, **Kozmetiğe Giriş**, Kocaeli, 2002.
- YAZAN Yasemin, **Kozmetik Bilimi**, Nobel Tıp Kitapevleri, Ankara, 2004.
- www.hekimim.com / **Diş Fırçalama- Ağız Temizliği-Ağız Bakımı**
- www.bilkent.edu.tr / **Ağız ve Diş Sağlığı**
- www.denrium.com / **Diş Sağlığı**
- www.dentorion.com / **Ağız-Diş Sağlığı**
- www.beyazkariyer.com / **Ağız ve Diş Sağlığı**
- www.Medikodental.com / **Dişeti Hastalıkları**